

“Sorainen”: Latvija ir pārcentusies ⁽²⁾

Latvija savā likumdošanā ir pārcentusies, nosakot, ka patieso labuma guvēju saraksts no 1.aprīļa būs pieejams ikvienam, jo tas var radīt dažādas strīdus situācijas, ceturtdien žurnālistiem sacīja advokātu biroja “Sorainen” vadošā partnere, zvērināta advokāte Eva Berlaus.

“Latvija kārtējo reizi ir pārcentusies, pieņemot grozījumus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā. Mērķis ir ļoti labs, bet AML IV direktīva neprasa, lai šī informācija būtu pieejama visiem. Direktīva prasa, lai informācija par patiesajiem labuma guvējiem ir pieejama speciālajām iestādēm, bankām, advokātiem utml., kā arī citām personām, ja tām ir leģitīms mērķis šīs informācijas prasīšanai. Acīmredzot, likumdevēji nevēlējās formulēt, kādi ir šie leģitīmie mērķi, tādēļ noteica, ka informācija ir pieejama visiem par maksu,” stāstīja Berlaus.

Viņa norādīja, ka uzņēmumiem, kuru īpašnieki slēpušies Kiprā, Maltā, tagad ir pienākums paziņot, kas ir patiesais īpašnieks un labuma guvējs. Tas pats attiecas arī uz akciju sabiedrībām, kuras līdz šim publiski nerādīja, kas ir īpašnieki.

“Tas novedīs pie lielākas uzņēmējdarbības caurredzamības, bet vienlaikus šī pārcešanās var nozīmēt arī diezgan lielus riskus attiecībā uz personas datiem un datu aizsardzību. Jāseko līdzi, kā likums tiks ieviests, bet darbs ir izdarīts ļoti lielā steigā un ir nepilnīgs, līdz ar to būs daudz juridisku strīdu,” norādīja Berlaus.

Viņa piebilda, ka likuma ieviešanas process būs ilgs un ne visi uzņēmēji vēl ir apzinājušies, ka jāatklāj patiesais labuma guvējs. “Agri vai vēlu, bet likums tiks grozīts, arī sankcijas par patieso labuma guvēju neatklāšanu būs daudz spēcīgākas,” sacīja Berlaus.

Kā ziņots, Saeimā pieņemtie grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā paredz, ka Uzņēmumu reģistrs (UR) no 2017.gada 1.decembra sāk reģistrēt patiesos labuma guvējus.

Komersantiem UR jāiesniedz pieteikums jaunas juridiskās personas reģistrācijai, kā arī jāiesaka izmaiņas kapitālsabiedrības dalībnieku vai valdes sastāvā, pieteikumā norādot informāciju par patieso labuma guvēju vai guvējiem. Tas nozīmē, ka ir jāatklāj faktiskie juridiskās personas īpašnieki vai kontrolētāji. Ja šī informācija netiks norādīta pieteikuma dokumentos, tad tiks atteikta reģistrācija.

Informācija par patiesajiem labuma guvējiem par Ministru kabineta noteiktu samaksu no šā gada 1.aprīļa būs pieejama ikvienai personai tiešsaistes formā.

Saskaņā ar grozījumiem likumā juridiskās personas patiesais labuma guvējs ir fiziska persona, kurai juridiskajā personā tiešas vai netiešas līdzdalības veidā pieder vairāk nekā 25% no juridiskās personas kapitāldaļām vai balsstiesīgajām akcijām vai kura to tiešā vai netiešā veidā kontrolē.

Par patiesajiem labuma guvējiem jāiesniedz informācija pilnsabiedrībām, komandītsabiedrībām, sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, akciju sabiedrībām, Eiropas komercsabiedrībām, biedrībām un to apvienībām, kā arī nodibinājumiem, arodbiedrībām un to apvienībām, arodbiedrību patstāvīgajām vienībām, individuālajiem (ģimenes) uzņēmumiem zemnieku saimniecībām, zvejnieku saimniecībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām politiskajām partijām, kā arī politisko partiju apvienībām, reliģiskajām organizācijām un to iestādēm un Eiropas ekonomisko interešu grupām.

Juridiskajai personai UR ir jāiesniedz patiesā labuma guvēja vārds, uzvārds, personas kods, valsts piederība, pastāvīgās dzīvesvietas valsts un veids, kā tiek īstenota kontrole pār juridisko personu, tai skaitā norādot akcionāra, biedra vai īpašnieka, ar kura starpniecību kontrole tiek īstenota, vārdu, uzvārdu, personas kodu vai, ja tāda nav, dzimšanas datumu, mēnesi un gadu, bet juridiskajai personai – nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.